

Şeiriyyətdən boylanan heykəl

Azərbaycan poeziyasının ünlü nümayəndələrindən biri də sufi şair, dilçi alim, əməkdar mədəniyyət işçisi, "Şöhrət" ordenli Məmməd Aslan... Onunla neçə il dövlət televiziyasında iş, Bakı-Sumqayıt arasında isə yol yoldaşı olmuşam.

...Söhbətimiz tuturdu deyə, məni özü-nün gənc dostlarından sayırdı. İmkəni daxilində verilişlərimə baxırdı. Təvazö-karlıqdan uzaq olsa da, deyim ki, mənə "Nəcəfxanlı" yox, "Nəcibxanlı" deyirdi. Onda vardı belə şeylər. Bir də görürdün ki, yolboyu qafiyə deyə-deyə gedib mənzil başına çatdıq.

Yaddaşı da güclü idi. Əzbərdən çoxlu şeirlər biliirdi. Yeri geldikcə həmən tutudurdu. Bir dəfə də həsrəti ilə yanıb qovruduluğu Kəlbəcərdən danişirdi. Dedi ki, heyif, Kəlbəcərdən uzaqlarda ölücəyəm. Ardınca da bu şeir parçasını söylədi:

*Torpağa bilmirəm, daşa bilmirəm –
Ömrümüz harasa yazılı qalar.
Mənim məzarımdan palıd göyərər, –
Qolları havadan asılı qalar...*

Məmməd müəllim baş redaktoru olduğu və Azərbaycanda ən oxunaqlı qəzet səviyyəsinə qaldırdı. "Ekran-efir"de yazılarını verərək, məni şeirlə daha ciddi məşğul olmağa da çağırıb, sonra isə "Ürəyimi döyen həvəs" adlı ilk şeirlər kitabımıza ön söz də yazıb.

Bir gün işdən Sumqayıta qayıdır, onun yaşadığı binanın yaxınlığında çay

süfrəsi arxasında söhbət edirdik. Fotoaparati çıxarıb əli çənəsində oturmuş halda bir şəklini çəkdirim. Fotolara qarşı çox tələbkar olan şairə sonra o şəkli təqdim edəndə baxıb bəyəndi. Nə biləydim ki...

Bir neçə ay sonra şair dünyasını dəyişdi. Məzarüstü abidəsini görəndə ağlamaya bilmədim: heykəl mən çəkdiyim həmin fotonun əsasında hazırlanmışdı – eyni poza, eyni kompozisiya. Heykəli də çəkdirim və indi hər iki şəkli bir yerdə oxuculara təqdim edirəm.

Heykəldən də, fotodan da bir Məmməd Aslan kədəri boylanır. O, varlığı ilə bütöv bir Azərbaycan idi. Kəlbəcərdə doğulmuş, Bakıda və sonra Sumqayıtda yaşamışdı, 9 il əvvəl 75 yaşında Zaqata-

lada, qızı Təbrizəgildə dünyasını dəyişən şair Bakı ətrafında Kəlbəcər köçkünlərinin qəbiristanlığında torpağa tapşırıldı.

Onun Aşıq Qurbaniyə yazdığı bir şeirində belə misralar var:

*Qurbani, qəbrindən, ey kaş, dikələ!
Məzari üstündə döñə heykələ!*

İndi Məmməd Aslan özü heykəle dönüb. Mənim çəkdiyim şəkildən, bir də üreklerimizdən, xatirələrimizdən boyلانan heykələ...

Ruhu şad olsun!

**Əli NƏCƏFXANLI
XQ**